

העולים בחברה

עמותת נעל"ה: שילוב צעירים עולים בחברה הישראלית

אלכס שמידט *

הרקע להקמת העמותה היה ניסיון של בוגרי התוכנית לפעול במסגרת בלתי פורמלית למען השתלבותם של חניכים ובוגרים של תוכנית נעל"ה בחברה הישראלית.

לאחר פתיחת שעריה של ברית המועצות ב-1989 התחילו יהודים רבים לחפש דרכים להגיע לארץ הקודש. בין אותם היהודים היו גם כאלה שלא רצו בעצמם לעלות, אך היו מוכנים לשלוח את ילדיהם לפרק זמן מסוים כדי לרכוש השכלה במדינת ישראל. מדינת ישראל ו'הסוכנות היהודית' גילו את הפוטנציאל שעומד מאחורי הבאתם לארץ של נערים גילאי 15-16 לתקופה של שלוש שנים.

המחזור הראשון של פרויקט 'נעל"ה-16' הגיע לארץ ב-1991. זאת הייתה ראשיתו של הפרויקט. מאז ועד היום פרויקט זה פועל וממשיך לקלוט בני נוער ללימודים בארץ. כיום יש יותר מ-30 מדינות המשתתפות בפרויקט.

לאחר סיום לימודיו, תלמיד בפרויקט "נעל"ה יכול, על פי בחירתו, להישאר בארץ ולקבל אזרחות ישראלית או לחזור לארץ המוצא; הרוב נשארים בארץ.

בשנת ה-2001, לאחר מספר לא-מועט של מחזורי "נעל"ה, מנהלת נעל"ה - הגוף שמנהל את הפרויקט - החליטה על שילוב הבוגרים בפעילות בלתי פורמלית. זאת הייתה ראשיתם של סמינרים וטיולים שבוגרים התחילו להפעיל בחופשות. התוכניות כללו פעילויות מגוונות, כמו טיולים, הכרת הארץ, גיבושים לקבוצות, סמינרים בנושאים שונים.

עמותת בוגרי נעל"ה נוסדה באוגוסט 2003 על ידי קבוצת בוגרי תוכנית נעל"ה (דתיים וחילונים גם יחד). הרקע להקמת העמותה היה ניסיון של אותם בוגרים לפעול במסגרת בלתי פורמלית של מנהלת נעל"ה למען השתלבותם של חניכים ובוגרים של תוכנית נעל"ה בחברה הישראלית. במהלך שנות 2001-2003 התקיימו פעילויות שונות שארגנה קבוצת הבוגרים. על מנת להגביר ולייעל את הפעילות שלנו הוחלט על הקמת עמותה רשמית (ע"ר 580412906) שמטרתה הכללית: **לשלב ולקדם עולים צעירים בחברה ישראלית**. העמותה פועלת על בסיס התנדבות וללא כוונות רווח (מלכ"ר).

פעילות העמותה מתרכזת בכמה כיוונים:

מרכז מידע - תמיכה וסיוע במידע לנוער עולה לאחר סיום בית הספר ולעולים צעירים. העמותה הוציאה לאור חוברת ובה מאה עמודים הכוללים מידע עדכני לגבי לימודים במוסדות להשכלה גבוהה, שירות בצה"ל, צעדים ראשוניים ומומלצים לעולה חדש, כמו הפנייה לבנקים

* אלכס שמידט הוא ממקימי עמותת נעל"ה ומפעיליה המרכזיים.

ומשרדי הממשלה, סוגיות שונות בשכירות דירה ועוד. המטרה של החוברת היא להציג את מרבית הכיוונים האפשריים לפתרון בעיות והתלבטויות העולות במהלך תקופות החיים הקשות של בני הנוער העולה, וללוות אותם בדרך שבחרו לעצמם. בין היתר, אפשר לקבל במרכז המידע ייעוץ בנושא מלגות ללימודים, פתרונות לבעיית האזרחות בארץ המוצא, עזרה בחיפוש דירות להשכרה באזור ירושלים, עזרה בקבלת רהיטים לבית ועוד.

חינוך בלתי פורמלי - העמותה יוזמת פעילויות חינוכיות בעזרת מדריכה, במטרה לחשוף בפני בני נוער עולים מקורות של מורשת יהודית, על מנת לתרום לתהליך של גיבוש זהותם.

פרויקט ייחודי של עמותת בוגרי נעל"ה - סדנת המזוודה. במסגרת הסדנה יש למשתתפים הזדמנות להכיר את עולם החינוך הבלתי פורמלי מקרוב, לרכוש כלים לעבודה חינוכית מול קבוצות נוער וצעירים, לבנות פרויקט אישי חינוכי ולהוציאו לפועל, לדון בנושאים אקטואליים הנוגעים ללבם, להכיר אנשים מעניינים ולהשתלב בהמשך בפעילות שוטפת של העמותה.

פיתוח של קבוצות מנהיגות - העמותה פונה לצעירים שכבר הגיעו להישגים בחיים בארץ, למשל בתחום הלימודים, קריירה או תעסוקה מקצועית, ורוצים לעזור לאחרים להצליח. הפנייה הראשונית היא לבוגרי נעל"ה. המטרה של פיתוח הקבוצות היא להפגיש בני נוער עולה בעלי זוויות הסתכלות שונות על המציאות הפוליטית חברתית בישראל, ולתת להם הזדמנות לפתור בעיות במסגרת מצומצמת לפני יציאה לעשייה ציבורית-פוליטית אמיתית. בסוף שנת 2005 קיימנו כנס שבו השתתפו קרוב לחמישים צעירים עולים בעלי זיקה מובהקת למנהיגות חברתית בכל התחומים.

אירוע זה היה בחזקת תפנית משמעותית לעמותה. קיבלנו על עצמנו משימה להוות בסיס לכל הפעילויות של אותם צעירים נמרצים שהשתתפו בסמינר. בעקבות הכנס התפתחו שלוש קבוצות פעילות: תחום החינוך הבלתי-פורמלי, מאגר מידע כלכלי-משפטי, ומועדון דיונים מדיניים-פוליטיים.

לסיום חשוב להגיד שכיום מתנדבים בעמותה באופן קבוע 12 חברים שהם הגרעין המנהל את הפעילויות. 12 מתנדבים אלה הם בוגרי הפרויקטים נעל"ה וסל"ה, עולים צעירים שעברו וממשיכים לעבור קליטה בארץ, אך במקביל, עם רכישת הניסיון והוותק בארץ, רוצים גם לסייע לאחרים שרק מתחילים לפלס את דרכם בחברה ישראלית. בנוסף יש עוד חמישה מתנדבים סטודנטים במסגרת הפרויקט של מנהל הסטודנטים 'שח"ק', המשתלבים בפרויקטים של עמותה. כך עמותת עולים נותנת כתף תומכת לעולים.

את כל המידע והטלפונים ליצירת קשר עם עמותה ניתן למצוא באתר הרשמי שלה - www.abnaale.org

כחלק מהרחבת הפעילות ועקב פניות רבות של עולים צעירים עם בקשות לעזרה וסיוע, העמותה זקוקה כיום לסיוע כלכלי עבור פרויקטים קיימים וחדשים, על מנת להתפתח ולהשיג את המטרה - שילוב וקידום עולים צעירים בחברה ישראלית.